ΘΕΜΑ: «Θεραπευτική άσκηση: νομικό πλαίσιο και ο ρόλος του φυσικοθεραπευτή»

Έχοντας υπόψιν την σχετική εισήγηση που εισάγεται στην ολομέλεια του ΚΕΣΥ σχετικά με την θεραπευτική άσκηση θέλουμε να σας θέσουμε τα κάτωθι:

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η άσκηση του φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος στη χώρα μας διέπεται από ένα πλέγμα διατάξεων, που προσδιορίζουν τόσο τους δικαιούμενους, εξ απόψεως τυπικών προσόντων, να ενεργούν φυσικοθεραπευτικές πράξεις, όσο και τους όρους και τις προϋποθέσεις νομίμου, αλλά και ασφαλούς ασκήσεως του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Α. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Βασιλικού Διατάγματος 411/1972, «*1. Εις τους κεκτημένους άδειαν ασκήσεως του επαγγέλματος του Φυσικοθεραπευτού εν Ελλάδι, παρέχεται το δικαίωμα εφαρμογής, τη γραπτή εντολή του εκάστου θεράποντος ιατρού, και τηρουμένων των διατάξεων των άρθρ, 2 και 13 του υπ' αριθ. 775/1971 Ν.Δ/τος, των κάτωθι φυσικοθεραπευτών μέσων και μεθόδων.*

*α) Κινησιοθεραπεία - **Θεραπευτική Γυμναστική**.*

β) Μάλαξις γενική ή τοπική διά των χειρών ή τη χρήσει ηλεκτρικών συσκευών (ηλεκτρομαλάξεις).

γ) Ελξεις σπονδυλικής στήλης δι΄ ειδικών τραπεζών ή συσκευών.

δ) Αναπνευστική κινησιοθεραπεία.

ε) Ηλεκτροθεραπεία (ρεύματα γαλβανικά, φαραδικά, διαθερμίαι, διαδυναμικά, υπέρηχα κύματα), υπέρυθροι και υπεριώδεις ακτινοβολίαι.

στ) Υδροθεραπεία γενική ή τοπική (δινόλουτρα, λουτρά δεξαμενής).

ζ) Λουτρά παραφίνης ή παραφάγκο (ειδικά λασπόλουτρα).

2. Αι υπό στοιχ. α, β, γ, δ και ε της παρ. 1 του παρόντος καθοριζόμεναι φυσικοθεραπευτικαί μεθόδοι εκτελούνται εν Φυσικοθεραπευτηρίω, εν εργαστηρίω Φυσικοθεραπείας ή και οίκοι, αι δε λοιπαί μόνον εν Φυσικοθεραπευτηρίω ή Εργαστηρίω Φυσικοθεραπείας».

Β. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ΠΔ 29/1987, «*Ως εργαστήριο φυσικοθεραπείας, νοείται η επαγγελματική στέγη των φυσικοθεραπευτών, μέσα στην οποία εφαρμόζονται οι φυσικοθεραπευτικές μέθοδοι και πράξεις που αναφέρονται στο υπ` αριθ. 411/72 Β., Δ/γμα, όπως επίσης, κάθε φυσικοθεραπευτική πράξη που ήθελε κατά νόμο αναθέτει σε*

φυσικοθεραπευτές και εφόσον τηρηθούν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία του πιο πάνω διατάγματος».

Γ. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 90/1995, «*1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο "Φυσικοθεραπευτές ή Φυσιοθεραπευτές" και απασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με τους ιατρούς, μετά από σχετική ιατρική διάγνωση, με τη πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα.*

2. Ο πτυχιούχος Φυσικοθεραπευτής, επιλέγει και εκτελεί τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν σχετικές οδηγίες του. Ως φυσικοθεραπευτικές πράξεις νοούνται τα μέσα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που διδάσκονται στα Τμήματα Φυσικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι. και προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

3. Οι Φυσικοθεραπευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης: α) Ως στελέχη του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά. β) Ως στελέχη του ιδιωτικού τομέα, με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή άλλη μορφή εργασιακής σχέσης. γ) Ασκούν ελεύθερο επάγγελμα σε ιδιωτικό Εργαστήριο Φυσικοθεραπείας ή σε κατ' οίκον επισκέψεις ασθενών. Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, στον ιδιωτικό τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μπορούν δε να ιδρύουν ιδιωτικά εργαστήρια φυσικοθεραπείας κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

4. Οι πτυχιούχοι Φυσικοθεραπευτές ασκούν το επάγγελμα στα πλαίσια των αναφερομένων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, μετά την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος που χορηγείται από της υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

Δ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 παρ. 2 του Νόμου 3329/2005, όπως αυτές προσφάτως αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 34 του Νόμου 4316/2014, «*Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φυσικοθεραπείας των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας αξιολογούν, επιλέγουν και εκτελούν τις πράξεις φυσικοθεραπευτή, όπως αυτές προβλέπονται στο β.δ. 411/1972, το π.δ. 29/1987 και το π.δ. 90/1995, όπως ισχύουν, και περιέχονται κοστολογημένες στο Κεφάλαιο «Φυσικοθεραπείες» του π.δ. 157/1991, όπως ισχύει, σύμφωνα με γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού, στους χώρους όπου εργάζονται κατά την κείμενη νομοθεσία*».

Ε. Τέλος, με τις διατάξεις του Νόμου 3599/2007 συστήθηκε ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών ως νπδδ σωματειακής φύσεως, προβλεπομένης της υποχρεωτικής εγγραφής στα μητρώα του όλων όσων ασκούν το φυσικοθεραπευτικό επάγγελμα στην χώρα μας (βλέπε ιδίως άρθρα 3 και 4). Από της θέσεως σε ισχύ των διατάξεων του παραπάνω Νόμου είναι σαφές, ότι προϋπόθεση της νομίμου ασκήσεως του φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος αποτελεί η προηγούμενη εγγραφή στα μητρώα του ΠΣΦ.

2. Εκ του συνόλου των παραπάνω διατάξεων ευχερώς συνάγεται, ότι ο Έλληνας νομοθέτης και η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση επιθυμούν η άσκηση του φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος να γίνεται μόνον από όσους φέρουν τον αντίστοιχο επαγγελματικό τίτλο, προφανώς, δε, και την αντίστοιχη άδεια / βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, κατόπιν απόκτησης πτυχίου από εκπαιδευτικό ίδρυμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εγγραφής στα μητρώα του ΠΣΦ.

Κατά το μέρος, δε, που **η θεραπευτική γυμναστική (άσκηση) αποτελεί αμιγώς φυσικοθεραπευτική πράξη,** η εκτέλεσή της από πρόσωπο που δεν φέρει την ιδιότητα του φυσικοθεραπευτή, ενώ δεν κατέχει την αντίστοιχη επαγγελματική άδεια, απαγορεύεται ρητώς και συνιστά το αδίκημα της αντιποίησης επαγγέλματος.

Συμπερασματικά, η επίμαχη πράξη της θεραπευτικής γυμναστικής (άσκησης) θα πρέπει να εκτελείται αποκλειστικά και μόνον από όσους φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο του φυσικοθεραπευτή και τυγχάνουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΠΣΦ.